

Vlaams
Parlement

vergadering **C205 – WON16**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 15 mei 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het Vlaams Energiebedrijf

- 1280 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het Vlaams Energiebedrijf (VEB)

- 1344 (2012-2013)

3

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het Vlaams Energiebedrijf - 1280 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het Vlaams Energiebedrijf (VEB) - 1344 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Op vrijdag 8 maart werd het businessplan van het Vlaams Energiebedrijf voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Daarbij werd duidelijk dat het VEB zichzelf heel wat ambitieuze doelstellingen heeft gesteld. We konden dat ook vrij snel lezen in diverse media bij monde van de voorzitter van de raad van bestuur van het VEB.

De hoofddoelstelling van het VEB is energiebesparing. Prioritair moeten overheidsgebouwen zoals administraties, ziekenhuizen, scholen en sociale woningen energiezuiniger worden gemaakt.

Het VEB wil ook een rol spelen in de energielevering en eventuele groepsaankopen regelen voor overheidsentiteiten.

Daarnaast wil het Vlaams Energiebedrijf er ook op toezien dat zo veel mogelijk energie die gebruikt wordt voor de Vlaamse overheid, zelf geproduceerd wordt, met een garantie op groene energie.

Het Energiebedrijf zal daarbij ook op zoek gaan naar marktopportunities, wat ons leidt tot de tweede grote hoofddoelstelling van het VEB, namelijk zelf investeren in innovatieve technologie. Het VEB zal innovaties rond duurzame energie financieel stimuleren, zodat hun positie op de markt kan worden versterkt. Het VEB zal ook zelf investeren in projecten met een innovatief karakter.

Ook de federale overheid heeft sinds een aantal jaren gelijkaardige doelstellingen, zeker voor het energiezuiniger maken van de eigen overheidsgebouwen. Recent werd er daarover een interessante vraag gesteld in de Kamer, waarbij een licht werd geworpen op de niet geringe kostprijs van een en ander. De kostprijs van een renovatie met een betere thermische isolatie en met de installatie van een uitrusting met hoogenergetische prestaties bedraagt volgens de bevoegde staatssecretaris gemiddeld 1100 euro per vierkante meter. Dat doet de totale factuur voor de investeringen voor de federale overheid oplopen tot naar schatting bijna 69 miljoen euro per jaar. Die investering wordt wel terugverdiend over een termijn van twintig jaar. De jaarlijkse winst bedraagt 3,43 miljoen euro. Als we dat projecteren op de Vlaamse overheidsgebouwen is het duidelijk dat er een grote kapitaalsinjectie nodig is om de vooropgestelde doelstellingen te halen.

Minister, welke stappen zijn gezet en welke stappen worden nog gezet bij de operationalisering van het businessplan van het VEB?

Wanneer worden dit plan en de samenwerkingsovereenkomst officieel voorgelegd aan de bevoegde commissie van dit parlement? In de resolutie die in dit parlement is goedgekeurd, was overeengekomen om dit binnen de dertig dagen voor te leggen aan het parlement. Dat geldt ook voor elke wijziging die er in de toekomst zou gebeuren.

Hoe verhoudt dit businessplan zich tot de resolutie met betrekking tot het VEB die dit parlement heeft goedgekeurd op 6 juli 2011? Zoals u weet, is er een vrij ruim kaderdecreet goedgekeurd, maar werd de politieke focus met betrekking tot de doelstellingen van het VEB gelegd in de resolutie. In welke mate wordt er volgens u hiervan afgeweken? Wordt er met

het businessplan voldoende ingespeeld op de vragen die in het decreet en vooral in de resolutie worden gesteld?

De hoofddoelstelling van het VEB zijn zuiniger overheidsgebouwen: is er al in kaart gebracht welk patrimonium er in aanmerking komt voor de acties van het VEB? Zijn er al prioriteiten vastgelegd?

Minister Van den Bossche vond het in deze commissie een goed idee om ook het VEB een rol te geven met betrekking tot energierenovatie van sociale woningen. Wordt daarop ingegaan? Wordt daarin voorzien op korte of middellange termijn?

Het VEB wil ook een rol spelen in de energielevering van overheidsentiteiten. Over welke entiteiten gaat het precies? Gaat het enkel over de Vlaamse overheidsadministratie of ook over de verzelfstandigde entiteiten van de Vlaamse overheid en nog andere entiteiten? Hoe zal deze rol er concreet uitzien?

Als het VEB er effectief op wil toezien dat de energie zelf geproduceerd wordt en hernieuwbaar is, hoe zal men dat concreet afdwingen en hoe zal dat gebeuren? Wordt het VEB dan effectief zelf producent?

Het VEB gaat veel over de tongen. Ook in Oost-Vlaanderen wordt er aan de mouw getrokken van het VEB in het kader van het door minister Muylers ondersteunde project Energielandschap Oost-Vlaanderen en wordt er in een rol voorzien voor het VEB als investeerder bij de bouw van windturbines. Is dit volgens u een rol voor het VEB conform het decreet, de resolutie en het businessplan? Ik stel me daarbij de vraag of het VEB en het kapitaal dat daarin wordt voorzien in concurrentie moet gaan met het vele privékapitaal en de vele privé-investeerders die bijvoorbeeld voor de oprichting van windturbines staan te wachten om effectief te investeren.

Het VEB zou ook met de Limburgse ReconversieMaatschappij (LRM) en de Participatie-Maatschappij Vlaanderen (PMV) onderhandelen om hun participaties in energieprojecten onder te brengen bij het VEB. U hebt daar al eerder in deze commissie over gesproken en gezegd dat die gesprekken na de oprichting van het VEB moeten worden voortgezet en geconcretiseerd. Hoe ver staan deze besprekingen? Is dit nog steeds de bedoeling om aldus te handelen?

Naar aanleiding van de begrotingscontrole hebben we gezien dat er melding wordt gemaakt van de ESR-neutraliteit (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) van de activiteiten van het VEB. Hoe staat het nu met de consolidatie in de begroting van de activiteiten van het VEB?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, u weet dat de verwachtingen over het VEB heel hoog waren. Die verwachtingen werden steeds naar beneden bijgesteld. Er is ondertussen een resolutie goedgekeurd en er is ondertussen ook het businessplan. Dat heeft allemaal heel veel tijd in beslag genomen. Om eerlijk te zijn, ook als ik dit finale businessplan lees, waar telkens naar wordt verwezen, word ik daardoor niet van mijn sokken geblazen. De technische details kunnen we straks bespreken met de specialisten van het VEB zelf, maar ik heb nu een aantal politieke bemerkingen.

Het is natuurlijk een businessplan, maar mij is nog altijd niet duidelijk wat de plaats van het VEB is in het verhaal van klimaat- en energiebeleid. U weet ongetwijfeld dat de prognoses van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) voor Vlaanderen inzake klimaat tegen 2020 niet goed zijn. We dreigen zelfs meer uit te stoten in plaats van 15 tot 21 procent minder zoals we van Europa zouden moeten doen en wat ook in ons eigen belang is.

Wat is eigenlijk de rol van het VEB om in dat klimaatverhaal een tandje bij te steken? Niemand, ook niet uw collega-minister Schauvliege, betwist dat de vooruitzichten erg slecht zijn. Men verwacht nu dat alle bevoegde ministers een bijdrage leveren aan het

klimaatbeleidsplan. Wat zal de rol zijn van het VEB daarin? Ik zie dat er een aantal inschattingen zijn, zoals verminderde CO₂-equivalenten, maar dat zijn allemaal zeer ruwe inschattingen. Wat is de plaats hiervan in het algemene klimaatverhaal?

Er is ook het energievraagstuk. Er zijn een aantal deelprojecten min of meer gesimuleerd in het businessplan, maar het is allemaal nog vaag. Het is duidelijk dat er nog veel details moeten worden uitgewerkt. De plaats van het VEB in het hele Vlaamse energievraagstuk is ook erg onduidelijk.

Ik heb nog een paar politieke vragen. Bij de gedachtewisseling kan ik er nog een aantal aan toevoegen en ook enkele technische vragen stellen. Mijn voorspelling dat er in 2014 geen enkel dak van een overheidsgebouw zal worden geïsoleerd, zal wel uitkomen denk ik. Ik vraag me af of ook de mensen van het VEB dat zullen betwisten. Ze zullen het zelf niet doen, ze gaan natuurlijk naar een private energy service company (ESCO). Ik stel me bovendien de vraag wat dan eigenlijk nog de meerwaarde is van het VEB als het zuiver als facilitator fungeert. Het heeft een beperkte rol inzake het renoveren van Vlaamse overheidsgebouwen. Ik onderschrijf het belang daarvan, maar om daar een heel vehikel voor uit te bouwen, daar stel ik me vragen bij qua efficiëntie.

Het valt me op dat het VEB zelf energie wil produceren of daar tenminste zelf in wil participeren. Het is een belangrijke politieke vraag of dat de rol is van het VEB. Mijn visie daarop is dat een centrale overheid in de eerste plaats een goed en stabiel investeringsklimaat voor groene-energieproductie moet creëren, wat vandaag niet het geval is. Die sector zit vandaag zwaar in de problemen, ook door beslissingen van de Vlaamse Regering. Als er natuurlijk op lokaal niveau aan energieproductie wordt gedaan met betrokkenheid van inwoners, dan is dat een heel ander verhaal. Maar ik stel me toch vragen bij de meerwaarde van een centrale overheid die zelf energie laat produceren voor eigen verbruik.

Er is 200 miljoen euro beschikbaar voor het Vlaams Energiebedrijf. Uit het businessplan begrijp ik dat het eigenlijk is voor de periode tot 2017. Dus, tussen 2009 en 2017 is er 200 miljoen euro beschikbaar voor het VEB, wat een mager beestje is.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, collega's, wij, de oppositie, zijn natuurlijk vertrokken vanuit de gedachte dat het VEB een speler ging worden op de energiemarkt. Zo is het ook door de N-VA naar buiten gebracht. Intussen weten we dat dat natuurlijk niet zal gebeuren. Ik verwijs naar de beleidsbrief. Al in 2010 was minister Lieten heel duidelijk dat het zou gaan om advies over energiebesparing en over een investeringspijler. Ik blijf daar bedenkingen bij hebben omdat de ESCO-functie door private spelers kan gebeuren en de investeringen kunnen door de LRM en PMV gebeuren. Maar goed, we moeten verder met het vehikel zoals het er nu is.

Op het moment dat ik de vraag om uitleg indiende, wou ik graag nog eens de krachtlijnen van het ontwerp van het businessplan nader toegelicht krijgen en ook de activiteiten die het VEB zal ontwikkelen op basis van het voorliggende businessplan. Op 21 maart stond er in Trends te lezen dat men, naast de twee bekende activiteiten – waar we met de oppositie altijd kanttekeningen bij hebben geplaatst – ook in het management zou stappen. Dat was nieuw voor mij. Naast de financiële participatie is er dus ook nog een industriële participatie. Ook hier stel ik me de vraag of dat de rol is van het VEB. Ik heb ook begrepen dat er nu zal worden opgetreden als een soort van centraal agentschap dat groepsaankopen doet voor energie voor de verschillende overheidsinstellingen. Er is nochtans een Agentschap voor Facilitair Management. Ik begrijp dus niet waarom een aparte structuur nodig is. Er zijn al instellingen die al die taken kunnen doen. Minister, ik zou dus nog eens graag de krachtlijnen van het businessplan vernemen en over welke activiteiten het concreet gaat.

In mijn schriftelijke vraag nummer 215 verwijst u naar eind april als timing voor de finalisering van het businessplan en de beheersovereenkomst. Ik heb het, behoudens

vergissingen van mijn kant, nog alleen maar geagendeerd gezien op 8 maart, wat nog geen formele beslissing was. Ik ga er dan ook van uit dat er nog een formele goedkeuring moet komen. Intussen is er wel de communicatie in Trends. Ik zou ook willen weten hoe je zonder formeel goedgekeurd businessplan en zonder formeel goedgekeurde beheersovereenkomst al kunt overgaan tot het uitschrijven van vacatures in kranten.

U hebt ooit eens in de commissie Wonen een timing voor het businessplan gegeven en u sprak ook over een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst.

De voorzitter: Voor alle duidelijkheid: dit is de commissie Wonen.

De heer Lode Vereeck: Ik dacht dat dit de commissie Energie was. Ik volg het VEB meestal vanuit de commissie Overheidsinstrumentarium, dus is het voor mij ook even aanpassen om er vanuit deze commissie over te spreken.

U sprak over een samenwerkingsovereenkomst. Is dat hetzelfde als de beheersovereenkomst of is dat nog iets anders? Als het nog iets anders is, dan had ik ook daar graag meer uitleg over.

Ik kreeg ook graag de evaluatie van de beheersovereenkomst. Nadat u de evaluatie hebt gemaakt van alle ontwerpen die nu neerliggen, zullen er dan bijstellingen gebeuren voor het definitieve businessplan, de definitieve beheersovereenkomst en eventueel de definitieve samenwerkingsovereenkomst?

Mijn vierde vraag heeft te maken met de ESR-neutraliteit (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen). Minister, u hebt in deze commissie gezegd dat het niet gemakkelijk is om die ESR-neutraliteit te bepalen. Daar ken ik alles van of veel van. We komen dat voortdurend tegen in de commissie Financiën en we zitten er voortdurend mee in de problemen. Denk maar aan het scholendossier, waarvan we nog altijd niet weten of het binnen of buiten de begroting zal kunnen. Denk aan het dossier van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel. Minister, ik begrijp dat u een beetje voorzichtig bent.

De voorzitter van de raad van bestuur gaat wel een stukje verder. Hij zegt eigenlijk dat hij vermoedt dat de innovatiepijler – de PMV- en LRM-achtige activiteiten – ESR-neutraal zal zijn evenals investeringen in eigen productie, maar dat alles wat te maken heeft met energieleverancier en ESCO-taken, wel degelijk in de begroting zal vallen en niet ESR-neutraal zal zijn. Ik denk dat dat een vrij realistische inschatting is. Minister, kunt u intussen al meer duidelijkheid verschaffen over de ESR-matige behandeling? Is er al definitieve klaarheid in? Mocht de voorzitter van de raad van bestuur gelijk hebben, wat is dan de budgettaire impact – en dan gaat het over het vorderingensaldo – van de ESR-kwalificaties?

Mijn vijfde vraag luidt: wat is de timing voor de operationalisering en de uitrol van het businessplan?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik ga u zo goed mogelijk het kader proberen te schetsen waarin we tot nu toe hebben gewerkt. Ik ga straks uiteraard ook een beroep doen op de toelichting van het Vlaams Energiebedrijf. Die mensen zullen veel meer in detail op jullie vragen kunnen antwoorden.

Op 25 januari 2012 werd het Vlaams Energiebedrijf opgericht. Dat was in uitvoering van het machtigingsdecreet dat in het parlement was goedgekeurd in juli 2011. Ondertussen is er al een hele weg afgelegd. In dit Vlaams Parlement kwam het onderwerp ook al meerdere malen aan bod, zoals verschillende collega's hier al hebben aangehaald. Er is de resolutie van 30 november 2011, en daarna zijn er al heel wat mondelinge en schriftelijke vragen geweest van diverse parlementsleden.

Op 8 maart heeft de Vlaamse Regering kennisgenomen van het businessplan dat opgesteld was door de raad van bestuur van het Vlaams Energiebedrijf, waarna de opstart van de

activiteiten geïntensifieerd werd. Het Vlaams Energiebedrijf heeft ondertussen de voorbije maanden verder kunnen werken om vorm te geven aan haar eigen organisatie.

Vooreerst heeft de Vlaamse Regering kunnen vaststellen dat het businessplan volledig in lijn ligt van de resolutie en het decreet van juli 2011. Zoals ook aangegeven, focust het businessplan op vier activiteiten. Ten eerste, een efficiëntieverbetering nastreven voor een belangrijk deel van het verbruik van de Vlaamse overheid. Ten tweede zal het Vlaams Energiebedrijf vanaf 2015 proactief zijn als energieleverancier voor de Vlaamse overheid. Ten derde zal het Vlaams Energiebedrijf – naast diensten – in de periode 2013-2017 investeren in milieuvriendelijke en decentrale energieproductie. Ten vierde zal het Vlaams Energiebedrijf eveneens investeren in mogelijkheden om innovatieve energietoepassingen sneller op de markt te brengen.

In het kader van de Europese richtlijn Energie-efficiëntie zal het energie-efficiënt maken van de gebouwen van de Vlaamse overheid een van de prioriteiten zijn. Om dit systematisch aan te pakken, is er eerst een inventaris nodig van de gebouwen en de bijhorende gebruiksgegevens van energie. Hieraan wordt momenteel hard gewerkt door verschillende diensten, waaronder Bestuurszaken, maar ook door het Vlaams Energieagentschap (VEA) en het Vlaams Energiebedrijf zelf.

Bijkomend heeft het Vlaams Energiebedrijf een bestek uitgeschreven voor het verzamelen van de verschillende meter- en submetergegevens om deze te centraliseren in een databestand. Op basis hiervan kunnen de nodige analyses worden gemaakt en prioriteiten worden gelegd op het niveau van concrete gebouwen.

Het kapitaal van het Vlaams Energiebedrijf bedraagt 200 miljoen euro. Er wordt geschat dat ongeveer 10 procent wordt gereserveerd als werkkapitaal voor de diensten, 55 procent voor investeringen in productie en 35 procent voor investeringen in innovatie. Wat het personeel betreft, wordt er in het businessplan voorzien dat dit einde 2013 op een 30-tal fulltime-equivalenten zal uitkomen.

In de voorbereiding van het businessplan werd er grondig overleg gepleegd met onder andere het departement Begroting over de mogelijke ESR-impact. Op dit ogenblik is het voorlopige standpunt dat het Vlaams Energiebedrijf voor 2013 en 2014 zal worden geconsolideerd in de begroting voor sommige activiteiten. Dat zal respectievelijk gaan over de bedragen 930.000 euro voor 2013 en 2.400.000 euro voor 2014, en dit dan voornamelijk voor die activiteiten, namelijk de diensten, die zullen worden geleverd aan de Vlaamse overheid. Tegelijk is er door het Vlaams Energiebedrijf beslist om een afzonderlijke en strikte analyse over de marktconformiteit en de ESR-neutraliteit per investeringsbeslissing voor te leggen.

Wat de wetgeving op de overheidsopdrachten betreft, is het duidelijk dat het Vlaams Energiebedrijf volledig valt onder de wetgeving op de overheidsopdrachten. Daar is ook heel wat over nagedacht. Er is advies gevraagd aan het advocatenbureau Stibbe om na te gaan hoe het Vlaams Energiebedrijf zich kan organiseren om zijn missie uit te voeren, rekening houdend met en voldoende aan de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Voor het verhogen van de energie-efficiëntie van overheidsgebouwen zal het Vlaams Energiebedrijf worden georganiseerd als een opdrachtcentrale zoals ook is gedefinieerd in artikel 2.4 van de wet op de overheidsopdrachten. Voor het uitvoeren van zijn taak als leverancier van gas en elektriciteit zal het Vlaams Energiebedrijf zich organiseren als een aankoopcentrale, zoals ook gedefinieerd in artikel 2.4 van de wet op de overheidsopdrachten.

Men heeft heel wat inspanningen geleverd om daar de correcte juridische structuur te vinden, rekening houdend met de missie. Dat is uiteindelijk de keuze die gemaakt is en die juridisch onderbouwd is. We kunnen dus stellen dat alle investeringen zullen gebeuren aan marktconforme voorwaarden.

De volgende stap is de samenwerkingsovereenkomst. Die samenwerkingsovereenkomst bestaat in draft. Ze werd vorige week door mijn kabinet ter advies overgemaakt aan de Inspectie van Financiën. Binnenkort, als we het advies hebben, kan ze ook ter ondertekening worden voorgelegd. Daarna zullen we ze ook, zoals afgesproken overeenkomstig artikel 31 van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid, binnen de dertig kalenderdagen meedelen aan het Vlaams Parlement. Dan kan er gekeken worden hoe men daar verder mee omgaat. Aan deze samenwerkingsovereenkomst zijn ook een aantal zeer belangrijke bijlagen verbonden: het businessplan, de visienota en een corporate governance charter. Dat zal ook aan het parlement worden meegedeeld.

U vraagt naar de concrete realisaties. Welnu, na de kennisname van het businessplan is het Vlaams Energiebedrijf natuurlijk versneld van start gegaan met de uitrol van de activiteiten. Men heeft werk gemaakt van het opstellen en het publiceren van het bestek voor de metering en de submetering, teneinde te kunnen beschikken over meetgegevens die het mogelijk maken om de energie-efficiëntiestaat van de gebouwen te kunnen catalogeren en analyseren.

De selectie en aanwerving van geschikt personeel is gestart. Er is reeds een investeringsmanager aangeworven. Hij is al bezig met het eerste investeringsdossier. Verder zijn ook bestekken voor de contracten van tijdelijke externe consultants uitgeschreven.

Wat de activiteiten zelf betreft, worden de bestekken voor het energie-efficiënt maken van de gebouwen in de zomerperiode verwacht. De start van het eerste project zal voor het najaar zijn. Er lopen verschillende gesprekken met geïnteresseerde entiteiten die graag met het VEB zouden willen samenwerken.

Wat de startdatum voor de levering van gas en van elektriciteit betreft, wordt op 1 januari 2015 gemikt. Aan deze activiteiten moet uiteraard een ruime voorbereiding voorafgaan. Het VEB zal sowieso enkel leveren aan entiteiten die met de Vlaamse overheid verbonden zijn en die aan de wet op de overheidsopdrachten onderworpen zijn.

Ook met betrekking tot de investeringen in de opwekking van duurzame energie zijn reeds de eerste stappen gezet. Het VEB is actief bij meerdere investeringsdossiers betrokken. Het betreft steeds dossiers waarvoor de ontwikkelaars en de investeerders uit eigen beweging contact met het VEB hebben opgenomen.

Tot nu toe hebben de dossiers betreffende hernieuwbare energie betrekking op windenergie, zonne-energie en biomassa. Daarnaast wordt ook een dossier betreffende warmtekrachtkoppeling behandeld. Het VEB kan producent worden of als aandeelhouder van toekomstige energieproductieprojecten fungeren. Het VEB is ook al gecontacteerd in verband met het reeds aangehaalde windproject in Oost-Vlaanderen. Hoewel verdere gesprekken nog moeten volgen, lijkt dit project op het eerste gezicht zeker binnen de opdrachten van het VEB te passen. Afhankelijk van de evaluatie van de individuele projecten zou een eerste dossier in de loop van de komende maanden al aan de raad van bestuur kunnen worden voorgelegd. Dit is afhankelijk van de analyse en van de onderhandelingen.

De communicatie van het VEB wordt verder op punt gesteld. Aangezien er veel stakeholders zijn, is dit niet gemakkelijk. Die stakeholders omvatten onder meer het Vlaams Parlement en de burgers, maar ook de kandidaat-personeelsleden, de leveranciers en de mogelijke klanten of partners. De communicatie met al deze groepen is divers en moet met de nodige zorg worden voorbereid.

Het communicatiebeleid valt onder de bevoegdheid van de raad van bestuur. Hierover moeten in de samenwerkingsovereenkomst geen afspraken worden gemaakt. Ik ga ervan uit dat dit tot de operationele bevoegdheden van het VEB behoort en dat de raad van bestuur hier de nodige zorg aan besteedt.

De heer Bothuyne heeft nog een specifieke vraag gesteld over de hernieuwbare productie. Om na te gaan of de energie hernieuwbaar is, volgt het VEB de bestaande wettelijke regels.

Het VEB verwijst hiervoor naar het standpunt van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG). Een leverancier bewijst dat hij groene stroom heeft geleverd door middel van garanties van oorsprong die aan de VREG worden voorgelegd.

Overeenkomstig artikel 4, paragraaf 2 van het machtigingsdecreet van 15 juli 2011 kan het VEB in milieuvriendelijke en decentrale energieproductie investeren. Het VEB kan zelf initiatieven nemen of aan lopende projecten participeren. Zoals ik al heb vermeld, is het VEB bij meerdere investeringsdossiers betrokken. Het betreft in al deze gevallen dossiers waarvoor de ontwikkelaars zelf contact hebben opgenomen.

Er zijn, tot slot, op dit ogenblik geen plannen om de participaties van de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM) of van de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) over te nemen. We hebben duidelijk in de mogelijkheid voorzien bestaande participaties onder te brengen. We moeten er echter rekening mee houden dat de verschillende partners hierover een overeenkomst moeten afsluiten en afspraken moeten maken. Alle participaties moeten op een correcte wijze worden gewaardeerd. Daar gaat een heel traject aan vooraf.

De voorzitter: De heer Bothuynne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuynne: Ik dank de minister voor haar uitgebreid antwoord. Het is duidelijk dat de voorbije maanden niet is stilgezeten. Het VEB is effectief van start gegaan en dat met een zeer ambitieus programma. Op zich is dit een goede zaak. Ik maak me echter toch wat zorgen. Ik vrees dat het VEB soms op te korte termijn te veel hooi op de vork dreigt te nemen.

Tijdens het opstellen van het businessplan heeft het VEB de hier goedgekeurde resolutie in de ruimst mogelijke zin geïnterpreteerd. Zo wil het VEB energie leveren aan de entiteiten van de Vlaamse overheid. Dit staat niet in de resolutie. Er kunnen redenen zijn om hier in de operationalisering van het VEB toch in te voorzien. Ik stel echter ook vast dat heel ruim wordt ingezet op de investeringsdossiers die in aanmerking komen. Het gaat om windenergie, zonne-energie, biomassa-energie, warmte-krachtkoppeling en eventueel nog andere energiebronnen.

Tot nu toe hebben weinig mensen me gesignaleerd of me ervan kunnen overtuigen dat het probleem van de sector van de hernieuwbare energie een tekort aan kapitaal is. Integendeel, heel veel actoren hebben zelf in enig kapitaal kunnen voorzien. Zij zijn bereid te investeren.

Of het investeringskader al dan niet goed is, is een heel andere discussie. Ik ben ervan overtuigd dat er momenteel opportuniteiten zijn. De verschillende private investeerders maken hier gebruik van.

Wat het optreden op de markt met het ter beschikking gesteld overheidskapitaal betreft, hoop ik dat het VEB zich enigszins terughoudend zal opstellen. Ik ben enigszins verwonderd dat wat in Oost-Vlaanderen wordt geopperd volgens de minister effectief binnen de opdracht van het VEB past. Er is in Oost-Vlaanderen een probleem met de ruimtelijke ordening en met vergunningen. Dat is met betrekking tot veel windenergie-dossiers het geval. Het provinciebestuur van de provincie Oost-Vlaanderen tracht met een goed initiatief enige duidelijkheid en zekerheid te creëren.

Heel wat investeerders zijn klaar en hebben soms al een milieu- en/of stedenbouwkundige vergunning. Nu gaat het Energiebedrijf daartussen fietsen met een eigen bereidheid tot investeren. Het is niet de rol van het Energiebedrijf om verstorend of potentieel verstorend te werken ten aanzien van de private markt, die zich op dat vlak volop aan het ontwikkelen is.

Ik hoop ook dat het Energiebedrijf meer de nadruk legt op de innovatieve technologieën die zich in deze sector volop ontwikkelen. Ik heb u daar niet of nauwelijks over horen spreken.

Als het gaat over het uitbouwen van de portefeuille: onze resolutie is vrij duidelijk. Het Energiebedrijf moet vertrekken van de bestaande participaties van de PMV en de LRM, en daarna eventueel in samenwerking met de private sector die portefeuille verder ontwikkelen.

Ik heb nu het gevoel dat het omgekeerde gebeurt, dat op basis van een aantal eventuele marktopportunities er hier en daar al gesprekken worden gevoerd en soms al engagementen worden uitgesproken. Daarom maak ik mij er zorgen over dat het Energiebedrijf probeert te lopen waar het eerst moet trachten te gaan.

Wat betreft de ontwikkeling van het bedrijf als bedrijf is in het businessplan bepaald dat er tegen 2017 tot veertig personeelsleden kunnen worden tewerkgesteld. Dat is meer volk dan bij de VREG op dit moment. Ik weet niet in hoeverre het nodig en noodzakelijk is dat we een dergelijke structuur uitbouwen op het niveau van het Energiebedrijf. Ik had graag uw mening daarover.

Dan heb ik nog één iets over de communicatie. Ik betreur dat ik over het businessplan en over de activiteiten van het Energiebedrijf voor het eerst in de pers heb moeten lezen. De voorzitter van het Energiebedrijf is ongetwijfeld een man met vele kwaliteiten, maar in de krant solliciteren naar een interview in Reyers Laet behoort niet meteen tot wat ik verwacht van de voorzitter van het Energiebedrijf. Ik verwacht van het Energiebedrijf dat het concrete resultaten boekt, en dan moet het in eerste instantie gaan over energiebesparende maatregelen in ons eigen overheidspatrimonium. Dat is de prioriteit die we naar voren hebben geschoven. Daar verwacht ik inderdaad nog een geïsoleerd dak in 2014, mijnheer Sanctorum.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, mijn eerste drie vragen gingen over hoe u dat businessplan evalueert. Ik heb daarover niets gehoord. U geeft een historisch-chronologisch-systematische opsomming van hoe het allemaal in zijn werk is gegaan. Ik zal misschien mijn vraag opnieuw moeten stellen.

U hebt het businessplan gekregen. Hebt u het klakkeloos aangenomen, of hebt u tegen de mensen van het Vlaams Energiebedrijf gezegd wat eruit moet, wat moet worden bijgeschaafd? Er zijn toch dingen, en ze zijn hier al genoemd, waar we vragen bij kunnen stellen? Dertig tot veertig mensen personeel, dat staat daarin. Neemt u dat aan of zegt u nu dat dat erover is? Participeren in het management van energiebedrijven: ik begrijp dat dit in het nu ingediende businessplan staat. Neemt u dat aan of stuurt u hen terug? Wat is uw evaluatie? Wat is daarmee sinds de agendering en sinds u met dat document aan de slag bent gegaan, gebeurd? Wat zal het verschil zijn met het uiteindelijk goedgekeurde plan? Gaat u daar als regering nog zaken aan wijzigen?

Over ESR bent u zeer duidelijk geweest, waarvoor van harte dank. Ik begrijp dat we het Vlaams Energiebedrijf voor ongeveer – ik rond even af – 3 miljoen euro in de begroting zullen terugvinden. Dat is die 2 miljoen euro plus 930.000 euro. Dat is heel duidelijk.

In een overheidsbedrijf zal dat misschien anders in zijn werk gaan dan in een privaat bedrijf, maar hoe kan men nu eigenlijk al overgaan tot het aanwerven van personeel als er nog geen goedgekeurd businessplan en nog geen goedgekeurde beheersovereenkomst zijn? Dat wil ik gewoon eens weten voor mijn eigen juridische informatie.

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA), dat niet langer een rol zal opnemen in het subsidiëren van infrastructuur voor de ouderenzorg, is ook op zoek naar nieuwe taken. Een daarvan is dat het een centraal aanspreekpunt wil zijn voor mensen die graag in de ouderenzorg willen investeren. Ook in verband met energiezuinigheid wil het advies geven. Wij moeten toch eens kijken hoeveel van die energieadviseurs wij binnen ons eigen apparaat hebben.

Ik ga ervan uit dat het – zoals ik in Trends heb gelezen – de bedoeling van de gemeenschappelijke-aankoopcentrale is om te besparen. De overheid betaalt blijkbaar 10 tot 15 procent te veel, tenzij we dat gezamenlijk zouden doen. Volstaat het dan niet om het Agentschap voor Facilitair Management daar op af te sturen en namens de geconsolideerde instellingen of namens een aantal instellingen een onderhandeling op te starten, zoals er de

laatste tijd zoveel groepsaankopen succesvol gebeuren vanuit provincies, gemeenten en dergelijke meer? Minister, ik denk dat u hier de ambitie een beetje terugfluit.

Minister, in dat artikel van Trends wordt ook gesteld dat het basiskapitaal van 200 miljoen euro zal worden aangevuld met Europese subsidies. Hebt u daarover al wat meer informatie?

U bent terecht heel voorzichtig over de onderhandelingen met de PMV en de LRM. U hebt zelf al een jaar geleden heel expliciet gezegd dat het uiteindelijk aan hen is om te beslissen wat ze willen meegeven. Ik hoop dat die onderhandelingen nog goed lopen.

Tot slot, teruggaand naar de twee nieuwe taken die we zien opduiken, de aankoop en het meestappen in het management: beeld u in dat de PMV of de LRM mee in het echte management zouden stappen van de bedrijven waarin ze zouden participeren.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, u bent weinig ingegaan op mijn vragen en opmerkingen. Het is heel belangrijk dat de Vlaamse Regering de complementariteit van het Vlaams Energiebedrijf duidelijk vastlegt ten aanzien van de acute beleidsdoelstellingen. Ik heb verwezen naar de klimaatdoelstellingen die we dreigen niet te halen. Het Vlaams Energiebedrijf moet daar toch een rol in spelen en daar moet duidelijkheid over komen. Het hele maatschappelijke vraagstuk over energie is indertijd een belangrijke kritiek geweest van de SERV, namelijk dat er geen maatschappelijke analyse is gemaakt over waar we in Vlaanderen nood aan hebben op het vlak van energie en wat het Energiebedrijf exact moet doen.

Minister, over de energierenovatie zegt u dat het eerste project zal worden opgestart in het najaar van 2013. Ik hoop van harte dat er in 2014 een dak zal worden geïsoleerd, zoals de heer Bothuyne stelt, maar ik twijfel daar sterk aan. Ik weet dat de private ESCO in Vlaanderen vandaag zeer moeizaam verloopt. Ik ben heel benieuwd of we die doelstelling op korte termijn zullen halen. Het gebeurt niet vaak dat ik het eens ben met de heer Bothuyne, maar nu ben ik het roerend met hem eens.

Ik heb in het businessplan ook gelezen dat 55 procent van het kapitaal wordt gereserveerd voor de eigen energieproductie. We moeten ons afvragen of dat de hoofdtaak moet zijn van het Vlaams Energiebedrijf. Als lokale besturen dat doen, is dat een ander verhaal, maar een centrale overheid die zelf energie wil produceren voor eigen verbruik? Dat is iets voor de communisten. De Vlaamse overheid moet een stabiel investeringsklimaat creëren. Vandaag is dat niet het geval. Ik heb ook nog niet gehoord dat er een tekort is aan kapitaal. Op basis van welke criteria? Welke hernieuwbare energie?

Waar, volgens mij en volgens de hoorzittingen in dit parlement, wel nood aan is, is de vermarkting van de innovatieve technologie. Vandaag bestaat daarover veel onduidelijkheid, ook in het businessplan. Het is allemaal heel vaag. In interviews met de voorzitter van het Vlaams Energiebedrijf lees ik wel over waterkracht op de zeebodem. Dat is allemaal heel interessant, maar ik wil vandaag weten waar we naartoe willen. Het is belangrijk dat die innovatieve technologie een multiplicatoreffect ondergaat, zodat het kan worden vermarkt. Vandaag is er totaal geen duidelijkheid over wat er exact mee zal gebeuren en met welke actoren wordt gesproken. Op dat vlak blijf ik ernstig op mijn honger zitten, net zoals de heer Bothuyne van de meerderheid.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik wil nog een aantal aanvullingen doen.

Mijnheer Sanctorum, we kunnen die discussie over de missie en de doelstellingen van het Vlaams Energiebedrijf niet telkens opnieuw voeren. We hebben die discussie uitvoerig gevoerd in dit parlement, en dat is ook noodzakelijk. Het gaat immers over de oprichting van een nieuw bedrijf. Daar is een resolutie uit voortgekomen. Daarbij is het kader aangegeven, en de Vlaamse Regering heeft zich daar scrupuleus aan gehouden. Ik pleit ervoor het Vlaams

Energiebedrijf nu de kans te geven om zijn plaats uit te bouwen binnen het kader dat door het parlement en door de regering is geschetst.

Mijnheer Vereeck, ik heb uitdrukkelijk gezegd dat het businessplan dat wij hebben vastgesteld, volledig beantwoordde aan de resolutie en het decreet. De raad van bestuur heeft zich samen met het management over dat businessplan gebogen. Daar is overleg over geweest met mijn kabinet en andere kabinetten. Daarbij is een inschatting gemaakt van belangrijke randvoorwaarden zoals de ESR-problematiek en de wetgeving op de overheidsopdrachten. Het uiteindelijke businessplan waarvan de regering kennis heeft genomen, is wat mij betreft volledig in lijn met de resolutie en met het decreet. Ik weet niet waar u de informatie vandaag haalt dat men zou participeren in het management.

De heer Lode Vereeck: Dat komt uit het interview. Dat staat daar letterlijk.

De voorzitter: Zo werken wij hier niet, mijnheer Vereeck. De minister heeft nu het woord. Zij daagt u uit, zij kietelt u, ik weet dat maar u moet nu niet antwoorden. U krijgt straks het slotwoord.

Minister Ingrid Lieten: Het Vlaams Energiebedrijf krijgt de mogelijkheid om te participeren in vennootschappen. Als het dat doet, dan gebeurt dat in kapitaal. In ruil voor dat kapitaal krijgt het Energiebedrijf rechten, onder andere het recht om bestuurders aan te stellen. Die bestuurders zullen participeren in het bestuur van een vennootschap. Daar is er misschien een spraakverwarring. Men zou dus niet participeren in het management van vennootschappen, maar in het bestuur.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, u zegt dat het kader van het decreet en van de resolutie wordt gerespecteerd. Ik stel vast dat dit zeer ruim wordt geïnterpreteerd. Het is heel belangrijk dat het Energiebedrijf minstens in zijn opstartfase prioriteiten bepaalt en niet op alle slakken tegelijk zout legt – eerst leren stappen alvorens te lopen. Ik hoop snel concrete resultaten te zien op het terrein. Daarna hoop ik de voorzitter van het Energiebedrijf opnieuw in de pers tegen te komen, maar niet eerder.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, met ijzeren hand leidt u deze commissie. Ik ben de fluwelen hand van de heer Van Rompuy gewoon en daar wil het nogal eens anders gaan.

Minister, u hebt gelijk. U hebt gezegd dat dit aansluit bij de afspraken die we hebben gemaakt. Maar dan hoor ik de heer Bothuyne hier zeggen dat hij ervan schrikt dat er dertig à veertig mensen in die organisatie gaan werken, wat meer is dan de VREG. Zelfs wanneer alles binnen het wettelijk kader valt, dan nog kunt u een evaluatie geven.

Wat het meestappen betreft, citeer ik een alinea over het investeringsgebeuren van het Vlaams Energiebedrijf: “We mikken op technologie die het proefstadium voorbij is maar die een duwtje in de rug nodig heeft, zegt Gryffroy. Daar willen we optreden als een industriële investeerder, niet als een financiële. Dat betekent dat we de producten toetsen aan ons businessplan maar ook dat we eventueel mee in het management van het bedrijf stappen.” Dat laat aan duidelijkheid niet te wensen over. Dat is een van de bedenkingen die ik had.

Ik ben blij met uw antwoord maar nogmaals, dat behoort dan bij mij tot de evaluatie – daarvoor is er deze vraag om uitleg – dat dit uitdrukkelijk wordt afgeketst.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■